

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2016. március 17.)

az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2016/15)

(2016/C 195/01)

Bevezetés és jogalap

2016. március 8-án az Európai Központi Bank (EKB) a Tanácstól azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ⁽¹⁾ (a továbbiakban: javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) a Szerződés 127. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdésében, illetve 127. cikkének (5) bekezdésében említett, a monetáris politika végrehajtására, illetve a hatáskörrel rendelkező hatóságok által követett, a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák zavartalan megvalósításának támogatására vonatkozó feladatát. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

A javasolt rendeletnek, amely hatályon kívül helyezné a 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽²⁾, fő célkitűzése a tájékoztatók készítésére, jóváhagyására és terjesztésére vonatkozó jelenlegi szabályok egyszerűsítése, és így az elkészítésükhöz kapcsolódó költségek és terhek csökkentése. Pontosabban, a javasolt rendelet a kibocsátók egyedi igényeinek megfelelő közzétételi követelményeket fog rögzíteni, és különösen a kis- és középvállalkozások számára megkönnyíti majd a tőkebevonást az egész Unióban. Ezenkívül a javasolt rendelet célja, hogy csökkentse az Unió-szerte tapasztalható sokféle és fragmentált szabályokat, amelyek a 2003/71/EK irányelv egyes tagállamokban való heterogén végrehajtásából erednek. Az EKB általában véve üdvözli és támogatja a javasolt rendelettel követett célokat, és azt a tőkepiaci unió megvalósítása irányában tett kedvező lépésnek tekinti.

2. Különös észrevételek**2.1. Az EKB és a KBER nemzeti központi bankjai (NKB-k) által kibocsátott, nem részvényjellegű értékpapírok kibocsátására, valamint a KBER NKB-inek tőkéjét képező részvényekre vonatkozó mentesség**

Az EKB üdvözli, hogy az EKB és a KBER NKB-i által kibocsátott, nem részvényjellegű értékpapírok kibocsátása kizárásra került a javasolt rendelet hatálya alól ⁽³⁾. Ez a kizárás alapvető jelentőséggel bír annak biztosításához, hogy az eurorendszer monetáris politikai műveleteit ne akadályozzák, ideértve például a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok EKB és a KBER NKB-i általi bármely lehetséges kibocsátását. Az EKB üdvözli továbbá a KBER NKB-inek tőkéjét képező részvényekre vonatkozó mentességet ⁽⁴⁾, amely közvetlen jelentőséggel bír azon NKB-k számára, amelyek részvényei magánbefektetők tulajdonában vannak, és/vagy szabályozott piacon vagy más kereskedési helyszínen jegyzettek.

⁽¹⁾ COM(2015) 583 final.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/71/EK irányelve (2003. november 4.) az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról és a 2001/34/EK irányelv módosításáról (HL L 345., 2003.12.31., 64. o.).

⁽³⁾ Lásd a javasolt rendelet 1. cikke (2) bekezdésének b) pontját.

⁽⁴⁾ Lásd a javasolt rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontját.

2.2. Kötelező követelmények a nemzetközi értékpapír-azonosító szám (ISIN) és a globális jogalany-azonosító használatát illetően

A javasolt rendelet célja, hogy biztosítsa a befektetők védelmét és a piac hatékonyságát, miközben erősíti az egységes tőkepiacot⁽¹⁾. Ennek érdekében a befektetők rendelkezésére bocsátott információknak „elégésesnek és objektívnek” kell lennie, és azt „könnyen elemezhető, tömör és érthető formában” kell rendelkezésre bocsátani⁽²⁾. Ezen információk között szerepelnie kell mind az értékpapírra, mind a kibocsátóra vonatkozó egyedi azonosítónak. Amint az korábban már rögzítésre került⁽³⁾, az EKB határozottan támogatja a nemzetközileg elfogadott szabványok, így az ISIN és a globális jogalany-azonosító használatát. A kibocsátók, ajánlattevők és kezesek, valamint a nyilvánosan kibocsátott vagy szabályozott pénzügyi piacokon bevezetett értékpapírok egyedi azonosítása csak akkor lehet sikeres, ha nemzetközi szabványokat használnak, például az ISIN-t és a globális jogalany-azonosítót.

Először is, a valamely értékpapír-kibocsátást egyedileg azonosító ISIN a pénzügyi piacokon széles körben használt, bevett azonosító. Az értékpapírok tekintetében az egyedi azonosító szükségességét a javasolt rendelet, a 809/2004/EK bizottsági rendelet⁽⁴⁾ és az (EU) 2015/2365 rendelet⁽⁵⁾ is elismeri. A javasolt rendelet úgy rendelkezik, hogy az összefoglaló tájékoztatónak tartalmaznia kell egy az értékpapírokra vonatkozó kiemelt információkat magában foglaló részt, amelyben szerepelnie kell az értékpapírok „esetleges biztonsági azonosító szám[ának]”⁽⁶⁾. Hasonlóképpen, a 809/2004/EK rendelet rögzíti, hogy a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra, részvényekre és származtatott értékpapírokra vonatkozó tájékoztatóban szerepelnie kell az „eladásra felajánlott/bevezetett értékpapírok fajtáj[ának] és osztály[ának], ideértve az ISIN-kódot [...] és más értékpapír-azonosító számokat is”⁽⁷⁾. Ugyanakkor ezen alternatív értékpapír-azonosító kódok jellege nem kerül pontosabban meghatározásra, így értelmezéstől függ, hogy a korlátozott körben alkalmazott kódok alternatívát jelenthetnek-e. A pontosság e hiánya korlátozza ezen információ hasznosságát a befektető számára, és a tőkepiaci unió útjában álló akadályt jelent. Végül, az (EU) 2015/2365 rendelet úgy rendelkezik, hogy az értékpapír-finanszírozási ügyletekre vonatkozó adatszolgáltatásnak ki kell terjednie többek között a szóban forgó értékpapírok ISIN-jére⁽⁸⁾. Az euroövezetben kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok nagy többsége rendelkezik ISIN-kóddal, míg az ISIN nélküli hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok általában meghatározott piacokon és ágazatokban koncentrálnak, és azokat meghatározott célokra használják. A rendelkezésre álló információk azt mutatják, hogy úgy tűnik, bizonyos körülmények között az ISIN nélküli értékpapírok kibocsátásának célja, hogy csökkentse az ilyen műveletek nyomom követhetőségét, lehetővé téve ugyanakkor, hogy a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó szabályozás hatálya alá tartozzanak. Ezenkívül aggodalmak merültek fel a tekintetben, hogy előfordulhat, hogy annak érdekében bocsátanak ki ISIN nélküli értékpapírokat, hogy elkerüljék bizonyos információk felfedését a felügyeleti hatóságok és a politikai döntéshozók előtt. Ezen okokból az EKB az egyes piacok és országok közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében javasolja a fennálló esetleges információhiányok kiküszöbölését azáltal, hogy kötelezővé teszik az ISIN feltüntetését a javasolt jogszabály hatálya alá tartozó értékpapírokra vonatkozó tájékoztatókban.

Másodszor, az EKB támogatja az Európai Bankhatóság (EBH) és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) által is elfogadott⁽⁹⁾ globális jogalany-azonosító rendszer olyan módon történő használatát, amely összhangban áll a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) ajánlásaival⁽¹⁰⁾. A globális jogalany-azonosító lehetővé teszi az értékpapír tekintetében a kibocsátók, ajánlattevők és kezesek egyedi azonosítását, és ezáltal kulcsfontosságú információkat biztosít a befektető számára. Ezenkívül a globális jogalany-azonosító használata a jogi személyek és struktúrák azonosítása terén gyorsan terjed, ezért az EKB célszerűnek tartaná használatának kiterjesztését azáltal, hogy kötelezővé teszik a globális jogalany-azonosító használatát a javasolt jogszabály hatálya alá tartozó értékpapírokra vonatkozó tájékoztatókban vagy regisztrációs okmányokban.

⁽¹⁾ Lásd a javasolt rendelet (7) preambulumbekzdését.

⁽²⁾ Lásd a javasolt rendelet (21) preambulumbekzdését.

⁽³⁾ Lásd az értékpapír-finanszírozási ügyletek bejelentéséről és átláthatóságáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról szóló CON/2014/49 vélemény 2.4. bekezdésének hatodik albekezdését. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

⁽⁴⁾ A Bizottság 809/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a tájékoztatókban foglalt információk formátuma, az információk hivatkozással történő beépítése, a tájékoztatók közzététele és a reklámok terjesztése tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 149., 2004.4.30., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2365 rendelete (2015. november 25.) az értékpapír-finanszírozási ügyletek és az újrafelhasználás átláthatóságáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 337., 2015.12.23., 1. o.).

⁽⁶⁾ Lásd a javasolt rendelet 7. cikke (7) bekezdése a) pontjának első francia bekezdését.

⁽⁷⁾ Lásd a 809/2004/EK rendelet III. mellékletének 4.1. pontját, V. mellékletének 4.1. pontját, XII. mellékletének 4.1.1. pontját, XIII. mellékletének 4.2. pontját.

⁽⁸⁾ Lásd az (EU) 2015/2365 rendelet 4. cikke (10) bekezdésének b) pontját.

⁽⁹⁾ Lásd az EBH ajánlását a jogalany-azonosító használatáról (EBA/REC/2014/01), elérhető az EBH honlapján: www.eba.europa.eu, és az ESMA „Implementation of the Regulation (EU) No 648/2012 on OTC derivatives, central counterparties and trade repositories (EMIR)” (A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU rendelet végrehajtása) című kérdések és válaszok dokumentumát (ESMA/2016/242), 2016. február 4., 73. o., elérhető az ESMA honlapján: www.esma.europa.eu.

⁽¹⁰⁾ Lásd az FSB „A Global Legal Entity Identifier for Financial Markets” (Egy globális jogalany-azonosító a pénzügyi piacok számára) című jelentését, 2012. június 8., elérhető az FSB honlapján: www.financialstabilityboard.org

Az EKB véleménye szerint az ISIN és a jogalany-azonosító jelentésére vonatkozó kötelezettséget rögzíteni kell mind a javasolt rendeletben, mind bármely kapcsolódó, a javasolt rendeletet végrehajtó, felhatalmazáson alapuló bizottsági jogi aktusban, amelyet a Bizottságnak a tájékoztatók formátumának meghatározása érdekében el kell fogadnia ⁽¹⁾. Az EKB szövegezési javaslatokkal szolgál e tekintetben ⁽²⁾.

2.3. A tájékoztatók online tárolási mechanizmus útján történő közzététele

A javasolt rendelet az ESMA feladatává teszi, hogy honlapján közzétegye az illetékes hatóságoktól kapott valamennyi tájékoztatót. A közzétételt az ESMA-nak egy központi tárolási mechanizmuson keresztül kell biztosítania ⁽³⁾. Az EKB értelmezése szerint e tárolási mechanizmus keresési funkcióval is fog rendelkezni. Az EKB véleménye szerint a tárolási mechanizmusnak a tájékoztatókban szereplő információkat géppel olvasható módon is be kellene mutatnia, metaadatok felhasználásával, legalábbis bizonyos kulcsfontosságú attribútumokat illetően, mint például az értékpapírok, a kibocsátók, az ajánlattevők és kezesek azonosítása, mivel ezek az információk alapvető jelentőségűek annak biztosítása szempontjából, hogy a(z intézményi) befektetők megbízható, megfelelő időben és hatékonyan elemezhető adatokhoz férjenek hozzá. Az EKB szövegezési javaslatokkal szolgál e tekintetben ⁽⁴⁾.

2.4. A nagy címletértékű, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátására irányuló ösztönzők megszüntetése

Egyes kibocsátók jelenleg – annak érdekében, hogy a 2003/71/EK irányelv szerinti előnyös bánásmódban részesüljenek, – a központi értéktár szintjén minimális és/vagy többszörös összegre vonatkozó kiegyenlítési szabályokat írnak elő az általuk kibocsátott bizonyos értékpapírokra vonatkozóan. Ugyanakkor a központi értéktár szintjén az e szabályoknak nem megfelelő kiegyenlítésekre is sor kerülhet, például a szabványos összegekben történő kereskedési tevékenységek központi szerződő fél általi nettósítására vagy egyéb, kereskedéshez nem kapcsolódó tevékenységekre, például a társasági események feldolgozására. Ennek következtében az ilyen kiegyenlítésekre vonatkozó utasítások, bár nem ellentétesek a 2003/71/EK irányelv követelményeivel, nem végezhetőek el a nemzeti pénzügyi piaci infrastruktúrák technikai platformjai által biztosított szabványos feldolgozás útján. Ezt általában nem hatékony és kockázatos kézi áthidaló megoldások (nem automatikus feldolgozási (nem-STP) technikai eljárások) alkalmazásával vagy összetettebb technikai funkcionálisok révén küszöbölik ki.

A fentiekre tekintettel az EKB üdvözli a nagy, azaz 100 000 euro fölötti címletértékű, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátására irányuló ösztönzők megszüntetését ⁽⁵⁾. Az EKB továbbá azt az álláspontot képviseli, hogy a minimális címleteknek és minimális összegeknek a kiegyenlítési szinten történő előírása ellentétes a 2003/71/EK irányelv szellemével. Noha ez az irányelv ilyen korlátozásokat csak az első ajánlattételi vagy kereskedési szinten ír elő, egyes uniós kibocsátók azokat a központi értéktár szintjén is előírják, ami további terhet jelent a pénzügyi piaci infrastruktúrák hatékonyságára nézve, valamint azok használói, vagyis a központi értéktárak, központi szerződő felek és azok résztvevői számára, mivel ezeknek adott esetben nem-STP technikai eljárásokat kell alkalmazniuk vagy további összetett funkcionálisokat kell kifejleszteniük a nem szabványos kiegyenlítések kezelésére. Ezenkívül a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁶⁾ és az eurorendszer TARGET2-Securities kiegyenlítési platformjának elindításával összefüggésben a minimális kiegyenlítési összegre vonatkozó szabályokból eredő jelenlegi hatékonysági problémák fel fognak erősödni a határon átnyúló értékpapír-kiegyenlítési tevékenység várható fokozódása következtében.

2.5. Technikai jellegű észrevételek és szövegezési javaslatok

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, egy külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum e vélemény mellékletét képezi, és angol nyelven elérhető az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2016. március 17-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Lásd a javasolt rendelet 13. és 42. cikkét.

⁽²⁾ Lásd az e vélemény mellékletében szereplő 2., 3., 4. és 5. javasolt módosítást.

⁽³⁾ Lásd a javasolt rendelet 20. cikkének (6) bekezdését.

⁽⁴⁾ Lásd az e vélemény mellékletében szereplő 6. javasolt módosítást.

⁽⁵⁾ Lásd az e vélemény mellékletében szereplő 1. javasolt módosítást.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU irányelve (2014. július 23.) az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.).